

БЕКІТІЛДІ:

№1 педагогикалық кеңесте
ТОО «Хан-Тәіірі-7» үй Балапәні балабақшасы
мендерушісі: Айдарханова Э.С

**2022-2023 оку жылына
арналған вариативтік
компоненттің
перспективалық жоспары
Ортаңғы «Ботақан» тобы**

Түсіндірме хат

Дәстүрден тыс әдіс арқылы сурет салу, мұсіндеу, қол еңбегі бұлдіршіндердің ең сүйікті ісі де болады. Өйткені, бояу әлеміне ену, оны қолмен ұстап, сезіну арқылы салынған дүние – балалардың танымдық деңгейін ғана емес, сонымен бірге қоршаған ортаға деген қызығушылығын да арттырады. Сондықтан болар, дәстүрден тыс әдіс арқылы бейнелеу:

- баланың психикасына (эмоционалдық жағдайына);
- логикалық ойлау қабілетіне;
- саусақ моторикасының дамуына;
- қағаз бетіне бағдарлай білуді;
- көзбен көріп, мөлшерлей білуді;
- эстетикалық талғамының қалыптасуына зор ықпал етеді.

Жалпы, мектепке дейінгі мекемелердегі бейнелеу өнерінің, мұсіндеудің, табиғи материалдармен жұмыс жасаудың шығармашылық қабілеттерін шындауда балалар үшін маңызы зор. Өз түсінгенін бұқпасыз, боямасыз жеткізетін жеткіншектің бояу арқылы бағдарлауында тәрбиешінің орны ерекше. Сондықтан да, өзімнің шығармашылық жұмысымның арқауы ретінде осы дәстүрден тыс әдіс арқылы сурет салуды, мұсіндеуді, қол еңбегін алуды жөн көрдік. Аптасына бір рет өткізілетін бұл іс-әрекеттер балалардың қиялын, ой-өрісін дамытады, шығармашылыққа жетелейді.

Шығармашылық жұмысымның өзектілігіне келер болсақ: Бала қиялына ерік беру арқылы оның ішкі сезімін, жан дүниесін бағдарлау, нәтижеге жетер жолдағы тиянақтылық пен іскерлік дағдысын дамыту.

Ерте кезде-ақ философтар шығармашылық феноменды антаруға және адам дамуына ықпалы қаншалықты екенін анықтауға ұмтылды (Платон, Аристотель, Ф. Аквинский, И.Кант). Орыс философиясында шығармашылық зор түсініктердің бірі екендігін мойындаиды (В.С.Соловьев, В.Н.Лосский, И.А.Беряев).

Бейнелеу өнері шығармаларын жақсы дәрежеді қабылдау үшін, бала өнердің өзінің бейнелеу тілін түсінетін дамыған қабілет болу қажет. Өнер қабылдау балада арнайы үйренуді қажет етеді.

«Өнерлі екен он саусақ» үйірмесі балаларды дәстүрден тыс әдіс арқылы сурет салуға, мұсіндеуге, жапсыруға, табиғи материалдарды қолданып өз шығармашылық қабілеттерін дамытып, жасаған жұмыстары туралы әңгімелей білуге үйретеді.

Мақсаты: Мектеп жасына дейінгі балалардың шығармашылық ойлау қабілетін, мәдениетін дамыту. Шығармашылық іскерліктері мен эстетикалық талғамын қалыптастыру.

Міндеттері:

Балалардың шығармашылық қабілеттерін шындалап, бір затты әр қырынан көре білулеріне, жасаған жұмыстарын талдауға, өз ойларын жеткізе білулеріне машықтандыру.

Бейнелеу өнеріне қажетті негізгі техникалық дағдыларды менгерту.

Саусақ моторикасының дамуына, эстетикалық талғамының қалыптасуына ықпал ету.

Сурет өнеріне деген қызыгушылықтарын арттыру.

Бастаған істі аяғына жеткізуге, шыдамдылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелей отырып, рухани – адамгершілік қасиетін дамыған жеке тұлғаны қалыптастыру.

Құтілетін нәтиже:

Дәстүрден тыс әдіс арқылы бейнелеу техникасын менгеріп, өз беттерінше жұмыс жасайды.

Шығармашылық қабілеттері шындалады.

Жасаған жұмысы туралы айтып бере алады.

«Өнерлі екен он саусақ» вариативтік компонентінің күнтізбелік жоспары

p/c	Тақырыбы	Бағдарламалық мазмұны	Қолданылатын көрнекіліктер	Сағат саны
1	Ұшақтар бүктеу	Қағаздың түрлерімен таныстыру, қағаздан бүктеу әдісін түсіндіріп, дайындау.	Ұшақтың суреті салынған плакаттар, қағаздар, түрлі түсті бояулар	1
2	Аққулар қол еңбегі	Қағаздың түрлерімен таныстыру, ұқыпты жұмыс істеу дағдыларын қалыптастыру.	Аққудың суреті, картон қағаз, қайшы, желім, түрлі-түсті бояулар	1
3	Сиыр сурет салу	Сурет салуға қызығушылығын арттыру, қарындашты оң қолымен ұстауға үйрету, жаттықтыру.	Сиырдың суреті, түрлі-түсті бояулар, ақ қағаз	1
4	Паровоз мұсіндеу	Мұсіндеу барысында шағын көлемді кесек есу әдіс – тәсілдерін түсіндіру.	Сюжетті суреттер, ермексаз	1
5	Әтеш пен бақа жапсыру	Балаларға түрлі - түсті қағаздарды таныстыра отырып, үлгілерін бастырып қиу. Қағазben жұмыс жасау іскерлік дағдыларын қалыптастыру.	Желім, қайшы, қағаздар, үлгілер, траферат	1
6	Алтын балық қол еңбегі	Қағазben жұмыс жасау дағдыларын жетілдіру, дайын болған жұмыстарын әшекейлеуге үйрету.	Балық туралы үлкен суреттер, (тамақ үстінде, қыдырып жүрген)	1
7	Заттарды топтастыр	Суретке қарап ойлау қабілетін дамыту. Заттарды топтауға үйрету.	Үлестірмелі суреттер	1
8	Қашқарғұл (астра) мұсіндеу	Балаларды гүлдермен таныстыруды жалғастыру. Мұсіндеу арқылы балалардың қол икемділіктерін арттыру.	Қашқарғұлдің суреті, ермексаз	1
9	Арыстан жапсыру	Түрлі қағаздардан арыстан бейнесін бастырып жапсыру.	Сюжетті сурет, түрлі түсті қағаздар, желім,	1

			қайши	
10	Аққала қол еңбегі	Өз қолымен бұйым жасауға қызығушылығын арттыру. Қын алынған бөлшектерді әдемі орналастырып бекіту.	«Қазақстан табиғаты» тақырыптық суреттер	1
11	Үйрек мұсіндеу	Тұзды қамырды ұқыпты пайдалану. Қол икемділіктерін арттыру.	Тақырыптық суреттер	1
12	Түймедақ бұктеу	Бұктеу әдіс - тәсілдерді түсіндіру.	Тақырыптық суреттер	1
13	Қысқы киім . қол еңбегі	Матаның сапасымен, тігіншілер еңбегімен таныстырып, еңбек туралы мақал - мәтелдер жаттату	Қысқы киімдердің суреттері, әртүрлі мата, қайши, желім.	1
14	Тасбақаның суретін салып үйренеміз сурет салу	Сурет салуға қызығушылықтарын арттыру, ұқыпты бояуға жетелеу.	Тақырыптық суреттер	1
15	Досыма сыйлық мұсіндеу	Мұсіндеу барысында шағын көлемді кесек есу әдіс - тәсілдерін көрсету.	Сюжетті сурет, ермексаз.	1
16	Көрме ұйымдастыру	Жыл бойы жақсы жасалған жұмыстардан ата-аналарға арнап көрме ұйымдастыру.	Сюжетті суреттер	1
17	Көрме ұйымдастыру	Жыл бойы жақсы жасалған жұмыстардан ата-аналарға арнап көрме ұйымдастыру.	Сюжетті суреттер	1
18	Қоныраугұл сурет	Сурет салуға қызығушылығын арттыру, қарындашты оң қолымен ұстауға үйретіп жаттықтыру.	Қоныраугұл салынған суреттер	1
19	Қояндар бұктеу.	Түрлі бұктеу әдіс - тәсілдерін үйрету.	Қоянның суреті, түрлі түсті қағаздар	1
20	Молшылық, береке түрлі материалдар	Түрлі материалдармен жұмыс жасауға, қауіпсіздік ережелерін сақтауға дағдыландыру.	«Күз» туралы суреттер	1

21	Бақа бүктеу	Қағаздарды бүктеу тәсілдерін жасап жаттығу.	Тақырыптық суреттер	1
22	Қаздың балапаны қол еңбегі	Балаларды ине - жіппен жұмыс жасауға жаттықтыру.	Әңгіме желісі бойынша суреттер	1
23	Жайлауда	Балаларға «Жайлау» туралы әңгімелеп, мазмұндау. Жайлаудың бейнесін әр түрлі заттардан бейнелеп жасау.	Тақырыптық суреттер	1
24	Балықтар. мұсіндеу	Саусақ икемділіктерін әрі қарай жаттықтыру. Түрлі пішіндерді мұсіндеу.	Сюжетті суреттер	1
25	Анамызға сыйлық (қол еңбегі)	Тұсті қағаздардан гүл құрастыру. Аналарына сыйлық дайындау.	Тақырыптық суреттер	1
26	Гүлдер әлемі сурет	Балалардың бояумен сурет салуға қызығушылығын арттыру. Дөңгелек затты түрлі бағыттағы түзу сзықтармен үйлестіріп салу	Сюжетті суреттер, бояулар, ақ қағаз.	1
27	Орманда қол еңбегі	Балаларға гүлдердің түрлері туралы ертегі оқып беріп, мазмұндау. Балаларды бояумен сурет салғызуға қызығушылығын арттыру. Дөңгелек затты түрлі бағыттағы түзу сзықтармен үйлестіріп салу.	Сюжетті суреттер	1
28	Көлде жұзген аққу мұсіндеу	Тұзды қамырды ұқыпты бояу. Қол икемділіктерін арттыру.	Тақырыптық суреттер	1
29	Қайықша. бүктеу	Қайықшаны түрлі қағазбен бүктеу тәсілдерін жасауға жаттықтыру.	Қайықшаның суреті	1
30	Қонжық (қол еңбегі)	Аюдың аюдың баласы туралы ертегі оқып беру, мазмұндау. Әртүрлі материалдарды біріктіріп, аюлар бейнесін жасауға үйрету. Дене бөліктерін біріктіріп, желімдеу, балалардың ой-қиялын дамыту.	Қонжықтың суреті.	1
31	«Алқаптағы гүлдер»	«Көктем» мезгілінде өсетін гүлдер туралы тақпақ жаттау. Көктем	Алқаптағы гүлдердің	2

	жапсыру	гүлдерін жинақтап, кептіріп жапсырмалау.	суреттері	
32	Құстар (сурет салу)	Балаларға «Құстар» туралы ертегі оқып беру. Тақпақ жаттау. Балаларды табиғаттағы құстарды аялап, баптап, құте білуге үйрету. Құстарға деген қамқорлық көзқарастарын тереңдешту. Құстардың суретін салу. Сурет салуға қызығушылықтарын арттыру.	Құстардың суреттері.	2
33	Жаңбыр (саусақпен сурет салу)	Шығарманы оқып беру, мазмұнын түсіндіру. Балалардың кітап оқуға деген қызығушылықтарын арттыру. Үлкендерді құрметтеуге, сыйлауға, адамгершілікке тәрбиелеу. Жаңбырдың суретін саусақ арқылы салу.	Көрнекі суреттер	2

Барлығы

36

Күні:

Тақырыбы: Ұшақ

Мақсаты: Балаларға ұшақ туралы әңгімелей отырып, «Ұшақ» туралы тақпақ жаттату. Ұшақтың бейнесін қағаздан бүктеу әдісі арқылы жасауға үйрету.

Әдіс-тәсілдер: көрсету, жұмбақ, түсіндіру, бекіту.

Билингвалды компонент: ұшақ-самолет

Сөздік жұмыс: ұшақ

Көрнекіліктер: ұшақтың суреті салынған плакаттар, қағаздар, түрлі түсті бояулар

Ұйымдастыруышылық-ізденістік

Шаттық шенбері:

Аспан түрді түндігін

Жерге сәуле жайылды.

Неткен ашық күн бүгін,

Қайырлы таң, қайырлы!

Табиғат күнтізбесімен жұмыс жүргізу.

Жыл мезгілдеріне тоқталу.

Ай аттарын сұрау.

Апта күндерін атау.

Ауа райын бақылау.

Жұмбақ:

Ақ сұңқар құсым келеді.

Жолына бояу жағып келеді. (Ұшақ)

-Қандай көлік түрлерін білесіндер

- Балалар сендер ұшаққа отырып көрдіндер ме?

-Ұшақ қандай көлік түрлеріне жатады?

Балалар көлік бара алмайтын жерге ұшақ барады. Алыс айшылық

жерлерге жылдам уақытта ұшақ ұшып барады.

Балалар бүгін біз ұшақтың бейнесін қағаздан бүктеу әдісі арқылы жасаймыз.

Сергіту сәті:

Инелік-ау, инелік,

Инелікке тимелік,

Тік ұшақты жасадық,

Иналіктен үйреніп.

Балалар сендердің істеріңе сәттілік тілеймін.

Оқу іс-әрекетті қорыту:

Балалардың жасаған жұмыстарынан кішігірім көрме ұйымдастыру

Күтілетін нәтиже:

Нені білу керек: жұмыстың орындалу ретін білу керек;

Нені игерді: композиция құра білуге дағдылану;

Нені біледі: жасаған жұмыстарын көрсете біледі.

Күні:

Тақырыбы: Аққулар

Мақсаты: Балаларға «Аққу» құсымен таныстырып, тақпақтар жаттату. Аққудың бейнесін картон қағазға ұсақ қағаздардан желімдеу арқылы жасау.

Әдіс-тәсілдер: көрсету, түсіндіру, жұмбақ, бекіту.

Билингвалды компонент: аққу-лебедь

Сөздік жұмыс: аққу.

Көрнекіліктер: Аққудың суреті

Шаттық шеңбері:

Аспан түрді түндігін

Жерге сәуле жайылды.

Неткен ашық күн бүгін,

Қайырлы таң, қайырлы!

Табиғат күнтізбесімен жұмыс жүргізу.

Жыл мезгілдеріне тоқталу.

Ай аттарын сұрау.

Апта қундерін атау.

Ауа райын бақылау

Жұмбақ:

Садақша мойнын иілтіп,

Көрген жанды сүйінтіп,

Жүзгенде көлдің сәні өзі,

Судағы құстың нәні өзі.

Жердегі құстың серкесі;

Көктегі құстың еркесі. (Аққу)

-Қандай құстың түрлерін білесіндер?

-Аққу қандай құсқа жатады?

-Аққу қайда мекендейді?

Балалар аққу өте қасиетті құс. Құстардың ішіндегі ең сұлу құс аққу. Аққуды атуға болмайды.

Мақал:

Аққуды атпа,

Досынды сатпа.

Бүгін біз осы аққудың бейнесін өз қолымызben еңбек етіп жасайық.

Жасалу жолымен түсіндіріп өтейін.

-Картон қағазды алғып аққудың бейнесін саламыз, сосын барып қиамыз. Ұсақ ақ қағазды жырту әдісін пайдаланып, аққудың қауырсынын жапсырамыз.

Сергіту сәті:

Бір екі, үш,

Жинап алғып күш.

Біз ұшамыз кептерше

Қолымыз жерге жеткенше.

Балалар сендердің істеріне сәттілік тілеймін.

Оқу іс-әрекетті қорыту:

Балалардың жасаған жұмыстарынан кішігірім көрме ұйымдастыру

Күтілетін нәтиже:

Нені білу керек: жұмыстың орындалу ретін білу керек;

Нені игерді: композиция құра білуге дағдылану;

Нені біледі: жасаған жұмыстарын көрсете біледі.

Технологиялық картаны толтырган:

Технологиялық картаны тексерген:

Күні:

Тақырыбы: Паравоз.

Мақсаты: Паравоз туралы өлең оқып беру. Балалардың тіл байлықтарын молайту.

Паравоздың суретін ермексаздан мұсіндеу. .

Әдіс-тәсілдер: көрсету, түсіндіру, жұмбақ, бекіту.

Билингвалды компонент: паравоз-паравоз

Сөздік жұмыс: паравоз.

Көрнекіліктер: Тақырыптық суреттер, ермексаз, тақтайша, сұлғі.

Шаттық шеңбері:

Күндей жылы,

Алмадай тәтті,

Доптай көңілді,

Жүзіктей әдемі бол!

Табиғат күнтізбесімен жұмыс жүргізу.

Жыл мезгілдеріне тоқталу.

Ай аттарын сұрау.

Апта күндерін атау.

Ауа райын бақылау.

Кіріспе әңгіме

Жұмбақ:

Күндіз-түні күрсінеді,

Жүрген жері сілкінеді. (Пойыз)

Адамдар алыс сапарларға жол көліктерімен, яғни автобустармен, әуе көлігі – ұшақпен, темір жол көлігі – пойызбен, су көлігі – кемемен жол жүреді. Балалар сендер алыс жолдарға шыққан кезде қандай көлік түрлерімен барғанды ұнатасындар.

Бүгін біз ермексаздан паравоздың бейнесін мұсіндейміз.

Жұмыстың орындалу барысын түсінідіріп өтейін.

-Түрлі түсті ермексаздан тіктөртбұрыш жасап алып, паравоздың бейнесін мұсіндейміз.

-Ақ ермексаздан паравоздың терезесін мұсіндейміз. .

Сергіту сәті:

Бір екі, үш,

Жинап алыш күш.

Біз ұшамыз кептерше

Қолымыз жерге жеткенше.

Балалар сендердің істеріңе сәттілік тілеймін.

Күтілетін нәтиже:

Нені білу керек: жұмыстың орындалу ретін білу керек;

Нені игерді: композиция құра білуге дағдылану;

Нені біледі: жасаған жұмыстарын көрсете біледі

Күні:

Тақырыбы: Алтын балық

Мақсаты: Балаларды ертегі оқып беріп, түсінгендерін әңгімелету. Тіл байлықтарын жетілдіру. Қағазбен жұмыс жасау дағдыларын жетілдіру. Әшекейлік арқылы көркемдік тәрбие беру.

Әдіс-тәсілдер: көрсету, түсіндіру, жұмбақ, бекіту.

Билингвалды компонент: Алтын балық-золотая рыба

Сөздік жұмыс: жарлы.

Көрнекіліктер: Тақырыптық суреттер, ермексаз, тақтайша, сұлғі.

Шаттық шенбері:

Күндей жылы,
Алмадай тәтті,
Доптай көңілді,
Жүзіктең әдемі бол!

Табиғат күнтізбесімен жұмыс жүргізу.

Жыл мезгілдеріне тоқталу.

Ай аттарын сұрау.

Апта күндерін атау.

Ауа райын бақылау.

Kіріспе әңгіме

Балалар мен сендерге алдымен «Алтын балық» ертегісін оқып берейін. Мұқияттыңдаңдар.

Ертегі мазмұны бойынша сұрақ-жауап:

-Шал қайда барды?

-Өзенге не үшін барды?

-Шалдың қармағына не ілінді?

-Балық шалдың қандай арманын орындаады?

Жұмыстың орындалу барысын түсінідіріп өтейін.

Бүгін біз алтын балықтың бейнесін картонга салып алғып, оны қиып аламыз. Дайын болған балықтың желбезегін түрлі түсті моншақтармен безендіреміз.

Жұмысты бастамас бұрын бойымызды сергітіп алайық.

Сергіту сәті:

Бір екі, үш,

Жинап алғып күш.

Біз ұшамыз кептерше

Қолымыз жерге жеткенше.

Балалар сендердің істеріңе сәттілік тілеймін.

Оқу іс-әрекетті қорыту:

Балалардың жасаған жұмыстарын талдау. Жақсы жасалған жұмыстардан кішігірім көрме ұйымдастырады

Күтілетін нәтиже:

Нені білу керек: «Алтын балық» ертегісін;

Нені игерді: әртүрлі моншақтан балықтың желбезегін безендіруді;

Нені біледі: жасаған жұмыстарын көрсете біледі

Күні:

Тақырыбы: Арыстан

Мақсаты: Балаларға арыстан туралы ертегі әңгімелеп беру, арыстанның жабайы аң екенін ұғындыру. Ертегінің мазмұнын білуге үйрету. Түрлі қағаздардан арыстан бейнесін жапсыру арқылы бейнелеу.

Әдіс-тәсілдер: көрсету, түсіндіру, жұмбақ, бекіту.

Билингвалды компонент: арыстан-лев

Сөздік жұмыс: патшасы

Көрнекіліктер: Арыстанның суреті, түрлі түсті қағаз, қайши, желім.

Шаттық шеңбері:

Күндей жылы,

Алмадай тәтті,

Доптай көңілді,

Жұзіктең әдемі бол!

Табиғат құнтізбесімен жұмыс жүргізу.

Жыл мезгілдеріне тоқталу.

Ай аттарын сұрау.

Апта құндерін атаяу.

Ауа райын бақылау.

Кіріспе әңгіме

-Қандай жабайы андарды білесіңдер?

-Андар қайда мекен етеді?

-Аң патшасын айтындаршы.

-Тұлкі қандай аң?

-Қоян ше?

Дұрыс айтасындар, аңның патшасы арыстан.

Улгіге қарап, арыстанның бейнесін қалай жapsыру керектігіне назар аударындар.

Жұмыстың орындалу барысын түсіндіріп өтемін, сендер мұқият тындандар.

- Алдымен қоңыр түсті қағаз аламыз.

-Арыстанның басын қызып аламыз. Басының пішіні домалақ.

-Денесі сопақша.

-Құйрығы ұзын келеді.

-Аяқтарын қызып аламыз.

Осы қыындыларды енді ақ қағазға жapsырамыз.

Сергіту сәті:

Ормандағы аюдың,

Құлпынайы көп екен.

Теріп-теріп алайық,

Қалтамызға салайық.

Балалар сендердің істеріңе сәттілік тілеймін.

Күтілетін иетижे:

Нені білу керек: «Арыстан мен тұлкі» ертегісінің мағынасын;

Нені игерді: жұмыстың орындалу барысын;

Нені біледі: жасаған жұмыстарын көрсете біледі.

Күні:

Тақырыбы: Аққала

Маңсаты: екі еселеп бүктелген шаршылардан дөңгелектер қию тәсілін жетілдіру; әртүрлі өлшемдегі дөңгелектерден құзала бейнесін құрастыруды үйрету; қолдарының икемділіктерін арттыру.

Әдіс-тәсілдер: түсіндіру, көрсету, жапсыру, бекіту.

Билингвалды компонент: аққала-снеговик

Сөздік жұмыс: аққала, таяқ, сыпырғыш.

Көрнекіліктер: аққала бейнеленген суреттер, түрлі түсті қағаздар, қайшы желім, колорамал.

Шаттық шеңбері:

Жыл мезгілдеріне тоқталу.

Ай аттарын сұрау.

Апта күндерін атау.

Ауа райын бақылау.

Сурет бойынша жұмыс:

Өте дұрыс. Балалар ауладан қардан домалатып, Аққаланы барлығы бірігіп, бір-біріне көмектесіп жатыр.

Аққала жасағанда қардан домалатып әртүрлі көлемде үш домалақ жасап алғып, оларды бір-бірінің үстіне үлкенінен бастап орналастырып қойып алады. Сонын басына шелек кигізіп, бет-әлпетін жасайды. Қолдарын жасап, қолына таяқ немесе сыпырғыш іледі. Бүгін біз осы Аққаланы қағаздан қызып, жапсырып жасаймыз.

Мен сендерге үлгі ретінде жұмысты орындалап көрсетемін, мұқият тындандар.

Тіктөртбұрыш пішінді дайындаудан көгілдір түсті қағаздан қызып аламыз.

Оны екі еселеп бүктеп, жай қарындашпен шеңбердің ширек бөлігін сымамыз.

Контур сыйық бойымен дөңгелектерді қызып аламыз.

Түрлі түсті қағазға Аққаланың қалған бөлшектерін (қолы, шелегі, сыпырғышы, сәбіз-мұрны) сымып, сыйық бойымен қызып аламыз.

Негізгі бетке аппликацияның бөлшектерін реттеп орналастырып аламыз.

Аппликацияның барлық бөлшектерін негізгі бетке ретімен жапсыру.

Аққаланың көзі мен аузын қара фломастермен сымып аламыз.

Серіту сәті:

Қыздырайық денені,

Кел, балалар, кел бері.

Қыздырайық денені

Орнымыздан тұрып-ақ.

Балалар істеріңе сәттілік тілеймін

Оқу іс – әрекетін қорыту:

Жұмыстың орындалу сапасына назар аудару. Жақсы жасалған жұмыстарынан көрме ұйымдастыру. Балалар жұмыстарын бағалау, мадақтау

Күтілетін нәтиже

Нені білу керек: Аққала туралы тақпактар, жұмбақтар жатқа біледі;

Нені игерді: әртүрлі өлшемдегі дөңгелектерден аққала бейнесін құрастыруды игерді;

Нені біледі: жасаған жұмыстарын көрсете алады

Күні:

Тақырыбы: Түймедақ

Мақсаты: Балаларға «түймедақ» гүлі туралы оның адам денсаулығын пайдасы туралы әңгімелеп беру. Бұктеу әдіс-тәсілдерін түсіндіру.

Әдіс-тәсілдер: түсіндіру, көрсету, жапсыру, бекіту.

Билингвалды компонент: түймедағы-ромашка

Сөздік жұмыс: түймедақ

Қолданылатын көрнекілік: түймедақ гүлі, дайын жұмыстың үлгісі, түрлі түсті қағаз, қайшы, желім, қарындаш, қолорамал.

Шаттық шеңберін құру.

Табиғатқа қамқор боп,
Байлығынбіз қорғайық.
Әдепті де, тәртіпті боп,
Жақсылығын қолдайық.

Табиғат күн тізбесімен жұмыс жүргізу.

Жыл мезгілдеріне тоқталу.
Ай аттарын сұрау.
Апта күндерін атау.
Ауа райын бақылау.

Кіріспе әңгіме

Гүлді әдемілік үшін өсіреді. Гүлдер бақшада, тауда, далада, бөлмеде өсіріледі.

- Бөлме гүлдерін қалай күту керек, және оны кімдерге сыйлайды?

-Түймедақ гүлі бақшада, тауда, далада өседі. Тауда және далада өсетін түймедақ гүлі жабайы түріне жатады. Ал бақшада өсетін түймедақ гүлі жабайы түймедақ гүлінен айырмашылығы өте көп.

Енді осы гүлді бұктеу әдісі арқылы жасаймыз. Үлгіге қарап жұмыстың орындалу ретімен танысайық.

Жапырақтар мен гүл күлтелеріне арналғандайындаламаларды қабаттап бұктеу.

Қарындашпен жапырақтар мен гүл күлтелерінің суретін салу.

Бөлшектерді белгі бойымен қию.

Гүлдің ортасын қызып алып тіліктер жасау. Тіліктерді ұқыпшен шашақтау.

Гүл күлтелері мен жапырақтарының үшін қарындаштың көмегімен сәл иіп көтеру.

Негізгі қағаз бетіне бөлшектерді үйлестіріп орналастыру.

Барлық бөлшектерді ретімен жапсыру.

Жұмыстың орындалуын, әр баланың өз міндетін дұрыс атқаруын қадағалау.

Сергіту сәті:

Дала гүлін сыйлық үшін жинаймыз,
Кейде оны жұлуға да қимаймыз.
Бұл гүлдерді қуанышты сәттерде,
Шын жүректен аналарға сыйлаймыз
Оқу іс-әрекетін қортындылау.

Дайын жұмысты бөлме қабырғасына іліп қоюға немесе сыйлауға болады

Күтілетін нәтиже:

Нені білу керек: көлемді түймедақ гүлін жасау тәсілімен танысты.

Нені игерді: бүктеу әдіс-тәсілдерімен таныстыру.

Нені біледі: гүлдер туралы өлең, тақпақтарды жатқа айтады.

Күні:

Тақырыбы: Тасбақаның суретін салып үйренеміз

Мақсаты: «Тасбақа» туралы ертегі оқып беру. Сурет салуға қызығушылықтарын арттыру, ұқыпты бояуга жетелеу.

Әдіс-тәсілдер: түсіндіру, көрсету, бекіту.

Билингвалды компонент: тасбақа-черепаха

Сөздік жұмыс: тасбака.

Көрnekіліктер: тасбақа бейнеленген суреттер.

Шаттық шеңбері:

- Кәне, балалар дөңгелене тұрып, бір – бірімізге жылды лебіздерімізді білдірейік.

Табиғат күнтізбесімен жұмыс жүргізу:

Жыл мезгілдеріне тоқталу.

Ай аттарын сұрау.

Апта күндерін атау.

Ауа райын бақылау.

Кіріспе әңгіме

Балалар мен оқу іс – әрекетін жұмбақпен бастағым келіп тұр.

Жұмбақ жасыру:

Аяғы бар басы бар,

Арқалаған тасы бар. (Тасбақа)

-Тасбақа қайда өмір сүреді?

-Не үшін тасбақа дейміз?

Жарайсындар балалар. Тасбақа өте баяу жүреді және ол құрғақ, шөлді, сонымен қатар суда да мекендейді. Өзін қорғайтын кезде аяқ – қолын, басын жинап, бұғына қалады.

- Демек, балалар тасбақаның суретін саламыз.

Үлгіге қарап жұмыстың орындалу барысымен таныстырыу.

- Коңыр немесе сұр түстерді қолданамыз.

Сергіту сәті:

Бақа, бақа балпақ,

Басың неге жалпақ.

Бұтың неге талтақ,

Көзің неге тостақ,

Темір телпек көп киіп

Басым содан жалпақ.

Су ішінде көп жұзіп,

Бұтым содан талтақ.

Көрінгенге көп қарап

Көзім содан тостақ

Оку іс – әрекетін қорытындылау:

Дайын жұмыстардан көрме үйымдастыру, балалар жұмысын бағалау.

Күтілетін нәтиже:

Нені білу керек: Эр түрлі тәсілдерді пайдалана отырып тасбақаның бейнесін жасай алады;

Нені игерді: тасбақаның бейнесін ұқсатып жасауға дағдыланды;

Нені біледі: тасбақа туралы өлең – тақпақтарды жатқа біледі.

Күні:

Тақырыбы: Досыма сыйлық

Мақсаты: Балаларға «Достық» туралы әңгіме оқып, сұрақ-жауап арқылы білгендерін жетілдіру. Достық туралы мақал-мәтел жаттау. Мұсіндеу барысында шағын көлемді, кесек есу әдіс-тәсілдерін көрсету.

Әдіс-тәсілдер: түсіндіру, көрсету, бекіту.

Билингвалды компонент: сыйлық-подарок

Сөздік жұмыс: сыйлық

Көрнекіліктер: сыйлықтың суреттері, ермексаз, тақтайша, орамал

Шаттық шенбері:

- Кәне, балалар дөңгелене тұрып, бір – бірімізге жылды лебіздерімізді білдірейік.

Кел балалар ортаға!

Қайырлы таң достарым!

Достарымды көргенде!

Қуана қарсы аламын!

Қолымыздан ұстасып,

Жылулықты алайық.

Табиғат күнтізбесімен жұмыс жүргізу:

Жыл мезгілдеріне тоқталу.

Ай аттарын сұрау.

Апта күндерін атау.

Ауа райын бақылау.

Кіріспе әңгіме

Мақал-мәтелдер:

Досы көпті жау алмайды,

Ақылы көпті дау алмайды.

Жұз теңгең болғанша, жұз досың болсын.

Дос жылатып айтады,

Дүшпан күлдіріп айтады.

-Бұл мақалдың мағынасын қалай түсінесіндер?

-Балалар жан дос дегенді қалай түсінесіндер?

-Балалар сендердің достарың бар ма?

-Достарыңа қандай сыйлық жасағанды ұнатастыңдар?

Онда өздеріңе ұнаған сыйлықты ермексаздан мұсіндең жасап, достарыңа сыйланадар.

Сергіту сәті

Достарды біз қолдаймыз,

Қыын шақта қорғаймыз,

Біздің топта ұл-қыздар,

Тату-тәтті ойнаймыз

Оқу іс – әрекетін қорытындылау:

**Дайын жұмыстардан көрме үйымдастыру, балалар жұмысын бағалау
Күтілетін нәтиже:**

Нені білу керек: «Достық» туралы мақал-мәтелдерді;

Нені игерді: ермексазбен әр түрлі сыйлықтарды жасауды игерді;

Нені біледі: жасаған жұмыстарын көрсете біледі.

Күні:

Тақырыбы: Қояндар

Мақсаты: Балаларға қоян туралы тақпақ . жаттатып, қоянның суретін көрсету арқылы қағаздан бұктеу әдісі арқылы жасау. Түрлі бұктеу әдіс-тәсілдерін үйрету.

Әдіс-тәсілдер: түсіндіру, көрсету, бекіту.

Билингвалды компонент: қоян-заяц

Сөздік жұмыс: көжек

Көрnekіліктер: Қоянның суреті, түрлі қағаздар.

Шаттық шеңбері:

Отырған аппақ бір қоян,

Неткен сапсақ бұл қоян.

Құлақтары деленде,

Әр дыбысқа елеңдеп.

Қоян жаурап сұықта,

Отырсың не қүзетіп,

Аяқтарың сіресіп,

Табаныңнан сыз өтіп

Табиғат күнтізбесімен жұмыс жүргізу:

Жыл мезгілдеріне тоқталу.

Ай аттарын сұрау.

Апта күндерін атау.

Ауа райын бақылау.

Кіріспе әңгіме

Оқу іс-әрекетін жұмбақпен бастағым келіп тұр.

Қалқып ұзын құлағы,

Елеңдеп қорқып тұрады. (Қоян)

-Балалар қандай жабайы жануарлар түрлерін білесіндер?

-Андар қайда мекен етеді?

- Қоян туралы кім тақпақ біледі?

- Қоянның төлінің атауы қандай?

Демек балалар ақ және сұр түсті қағаздардан бұктеу әдісі арқылы қоянды жасаймыз.

Үлгіге қарап жұмыстың орындалу барысымен таныстырып өтейін, мұқият тыңдаңдар.

Сергіту сәті:

Тұра, тұра сұықта,

Қоян жаурап торықты.

Алайын деп жылынып,

Әрлі-берлі жорытты.

Секең-секең, секең-секең,

Секіріп жылынатын қоян екен,
Үркітті де бір ноян,
Зытып берді бір қоян.

Балалардың жұмыстарының орындалу барысын қадағалап, қиналған балаларға көмек көрсетеді.

Оқу іс – әрекетін қорытындылау:

Дайын жұмыстардан көрме үйымдастыру, балалар жұмысын бағалау

Күтілетін нәтиже:

Нені білу керек: қоян туралы тақпак, жұмбактар;

Нені игерді: ермексаздан қоянды мұсіндеуді;

Нені біледі: жұмыстың орындалу барысын

Күні:

Тақырыбы: Бақа

Мақсаты: Бақа туралы тақпақтар жаттау және ертегі оқып беру. Бақаның түрлерімен таныстыру. Қағаздарды бұктеу тәсілдерін жасап жаттығу.

Әдіс-тәсілдер: түсіндіру, көрсету, бекіту.

Билингвалды компонент: бақа-лягушка

Сөздік жұмыс: бақа

Көрnekіліктер: Бақаның суреті, түрлі қағаздар

Шаттық шеңбері:

Отырған аппақ бір қоян,

Неткен сапсақ бұл қоян.

Құлақтары деденде,

Әр дыбысқа елеңдеп.

Қоян жаурап сұықта,

Отырсың не қүзетіп,

Аяқтарың сіресіп,

Табаныңнан сыз өтіп

Табиғат күнтізбесімен жұмыс жүргізу:

Жыл мезгілдеріне тоқталу.

Ай аттарын сұрау.

Апта күндерін атау.

Ауа райын бақылау.

Оқу іс-әрекетін жұмбақпен бастағым келіп тұр.

Жұмбақ:

Таңдайлары тақылдаپ,

Шулайтын кім шалшықта.

Бірін-бірі макұлдаپ. (Бақа)

-Бақа туралы кім тақпақ біледі?

- Бақаның қандай түрлерін білесіндер?

- Бақа қайда мекен етеді?

-Бақаның түсі қандай?

-Пішіні қандай?

Бұктеу әдіс-тәсілі арқылы жасыл қағаздан бақаны жасаймыз. Үшбұрыш пішінге келтіріп бұктеп алындар. Басы, көзін домалақ пішінге келтіріндер. і

Улгіге қарап жұмыстың орындалу барысымен таныстырып өтейін, мұқият тыңдаңдар.

Сергіту сәті:

Бақа, бақа, балпак

Басың неге жалпак.

Темір телпеккөп киіп,
Басым содан жалпақ.
Бақа, бақа, балпақ
Көзің неге тостақ,
Көрінгенге көп қарап,
Көзім содан тостақ.
Бақа, бақа балпақ,
Бұтың неге талтақ,
Су ішінде көп жүзіп
Бұтым содан талтақ.
Балалардың жұмыстарының орындалу барысын қадағалап, қиналған балаларға көмек көрсетеді.

Оқу іс – әрекеттің қорытындылау:

Дайын жұмыстардан көрме үйымдастыру, балалар жұмысын бағалау

Күтілеттің нәтиже:

Нені білу керек: бақа туралы тақпак, жұмбақтар;

Нені игерді: бүктеу әдіс-тәсілдерін қолдана отырып бақаны жасауды;

Нені біледі: жұмыстың орындалу барысын

Күні:

Тақырыбы: Қаздың балапаны

Мақсаты: 1. Үй құстары туралы өлеңдер жаттау.

2. Қаздың балапаны туралы әңгіме айтту.

3. Балаларды ине-жіппен жұмыс жасауға жаттықтыру.

Әдіс-тәсілдер: түсіндіру, көрсету, сұрақ-жауап, бекіту.

Билингвалды компонент: қаз-гусь, балапан-цыплёнок

Сөздік жұмыс: қаздың балапаны

Көрнекіліктер: әңгіме желісі туралы сурет.

.Шаттық шенбері:

Біздің топта ұд қыздар,

Тату тәтті ойнаймыз.

Әлемдегі бар балаға,

Тек жақсылық тілейміз.

1. Кіріспе әңгіме

Үй құстарына тауық, үйрек, қаз, күркетауық жатады. Олардың адам баласына тигізер пайдасы мол. Мамығынан көрпе, жастық жасайды, етін, жұмыртқасын азық-түлік ретінде пайдаланамыз. Құстардың балапандары әр түрлі болады.

2. Сұрақтар мен тапсырмалар:

3. Үй құстарын ата.

4. Мына құстардың суретінен үй құстарын табыңдар.

Қолдарындағы ақ түсті матадан қаздың балапанын өлшейміз, сосын қайшымен ұқыпташ қызып аламыз да оны ине-жіппен тігеміз.

Инемен жұмыс жасағанда өте мүқият болындар. Ине бір жерлерінде кіріп кетуі мүмкін.

Алдымен үлгіге қарап жұмыстың орындалу ретімен таныстырып өтейін, мүқият тындандар.

Сергіту сәті:

Сырға, сырға сырғалар,

Құлағында ырғалар

Оң қолымда білезік

Сол қолымда білезік

Қолға қалам аламын.

Әдемі сурет саламын.

Балалардың жұмыстарының орындалу барысын қадағалап, қинаған балаларға көмек көрсетеді.

Күтілетін нәтиже: үй құстарының пайдасы туралы түсініктерін жетілдіру;

Нені білу керек: қаздың балапан

Нені игерді: бүктеу әдіс-тәсілдерді қолдану арқылы қаздың балапанын жасауды;

Нені біледі: жасаған жұмыстарын көрсете біледі

Күні:

Тақырыбы: Балықтар

Мақсаты: кесек ермексаздан созу арқылы мұсіндеу дағдыларын жетілдіру; Әртүрлі әдістәсілдермен балықтың сыртын безендіру; мұсіндеу дағдыларын жетілдіру; бейненің сипатын аша білуге бағыт беру; ұқыпты жұмыс істеуге дағдыларын қалыптастыру.

Әдіс-тәсілдер: Сұрақ-жауап, әңгімелу, көрсету.

Билингвалды компонент: балық-рыба

Сөздік жұмыс: сазан, бекіре, кит, дельфин, акула.

Керекті құралдар мен материалдар: Аквариумдағы балықтар, әртүрлі балықтардың суреттері, ермексаз, тақтайша, таяқша, қолорамал т.б.

Шаттық шеңбері:

Күндей жылы

Доптай көңілді

Жүзіктей әдемі

Алмадай тәтті бол!

Жыл мезгілдеріне тоқталып өту.

Ай аттарын сұрау.

Апта күндерін атау.

Ауа райына бақылау.

Балалар мен оқу іс – әрекетін жұмбақпен бастағым келіп тұр.

- Балықтар қайда өмір сүреді?

- Олар су түбінде немен қоректенеді?

- Балықтың қандай түрлерін білесіндер?

Балалар барлығын келиндерші аквариумдағы балықтардың қасына. Енді дене құрылышындағы ерекшеліктерге назар аударайық.

Сендер балықтың қандай түрін мұсіндеғілерін келеді?

Мен сендерге жұмыстың орындалу ретін түсіндіріп өтемін, мұқият тындаңдар.

. Созу тәсілімен балықтың жүзбеқанаттары мен құйрығын қалай шығарып алуға болатынын

айту.

Көк түсті ермексаз кесегін жұмсартып аламыз.

Ермексазды домалақтап алып, аздап жаншып, жалпайтамыз.

Созу тәсілін пайдаланып, жіңішке ширатпалар мен домалақтар жасап аламыз.

Балықтың дене бөлігін шиыртпалар және домалақтармен әшекейлейміз.

Көздерін мұсінде алып, бас бөлігіне бекітеміз.

Таяқшаның көмегімен аузын белгілейміз.

Сергіту сәті:

Көлдің беті кілегей,

Жер сап-сары бірегей.

Тырау-тырау тырналар

Тұстікке бетті бұрды олар.

Қара сұық жел есті,

Күннің көзі көмескі.

Ал, енді әдемі балықтарды мұсіндейміз.

Корытындылау:

Балалардың жасаған жұмыстарын бірге талқылау және шағын көрме үйымдастыру

Күтілетін нәтиже: Балықты мұсіндеу;

Нені білу керек: балықты мұсіндеудің орындалу тәсілін;

Нені игерді: ұқсатып жасауға дағдыландыру;

Нені біледі: жасаған жұмыстарын көрсете біледі

Күні:

Тақырыбы: А纳мызға сыйлық

Мақсаты: Балаларға «Ана» өлеңін оқып беріп, мазмұндау. Балалардың аナンЫ СЫЙЛАУГА, ҚҰРМЕТТЕУГЕ ТӘРБИЕЛЕУ. ТҮСТІ ҚАҒАЗДАРДАН ГҮЛ ҚҰРАСТАРЫУ.

Әдіс-тәсілдер: жаттау, көрсету, түсіндіру, әңгімелемеу, ойын, қорыту.

Билингвалды компонент: сыйлық-подарок

Сөздік жұмыс: 8-наурыз, халықаралық, күннің нұры, сәбидің күлкісі, аナンЫ АҚ СҮТІ.

Қолданылатын көрнекілікттер: аналар мерекесі туралы суреттер, қайшы, желім, түрлі-түсті қағаздар, желім

1.Шаттық шеңбері:

Балалар дөңгелене тұрып, әр бала өзінің сүйікті аналары туралы ойлап, аналарының өздерін қала еркелетінін айтады.

Енді сендер аналарыңа жақсы тілектерінді білдіріндер.

. 2.Кіріспе бөлімі:

a) Сурет бойынша жұмыс.

Дәптердегі аналар мерекесін бейнеленген сурет арқылы түсінік беру.

Көктемнің алғашқы мерекесі 8-наурыз – халықаралық әйелдер мерекесі. Бұл сендер сияқты бүлдіршін қыздарымыздың, әпкелеріңің, ақ жаулықты аналарыңың, әжелердің мерекесі.

- Өмірде үш қадірлі зат бар, ол – күннің нұры, сәбидің күлкісі, аナンЫ АҚ СҮТІ.

- Мерекеде аналарыңа не сыйлағылырың келеді?

Ендеңше балалар а纳мызға арнап сыйлық дайындаїық.

-Алдымен гүлдің сабағын қоңыр түсті қағаздан қиып аламыз.

-Жасыл түсті қағаздан жапырақтарын дайындалап аламыз.

-Түрлі түсті қағаздан алуан түрлі гүл күлтелерін қиып аламыз.

-Соңында дайын болған қындыларды картонға ретімен жапсырамыз.

в) Д/о: «Кімнің дауысы, табайық!»

Шарты: балалар диктофон немесе таспаға алдын ала жазылған аналарының, әжелерінің сөздерін тыңдалап, даусын танып айтады.

Сергіту сәті:

Дала гүлін сыйлық үшін жинаймыз,

Кейде оны жұлуға да қимаймыз.

Бұл гүлдерді қуанышты сәттерде,

Шын жүректен аналарға сыйлаймыз

Қорытынды:

- Үйде аналарыңа көмектесесіндер ме?

- Аналарыңа қандай сыйлық жасайсындар?

Күтілетін нәтиже:

Нені білу керек: 8-наурыз халықаралық әйелдер мерекесі екенін білу керек;

Күні:

Тақырыбы: Гүлдер әлемі

Мақсаты: Балаларға гүлдердің түрлері туралы ертегі оқып беріп, мазмұндау. Балаларды бояумен сурет салуға қызығушылығын арттыру. Дөңгелек затты түрлі бағыттағы түзу сзықтармен үйлестіріп салу.

Әдіс-тәсілдер: көрсету, сұрақ-жауап, түсіндіру.

Билингвалды компонент: гүлдер-цветы

Сөздік жұмыс: бәйшешек, қызғалдақ, қыр.

Көрнекіліктер: көктемнің алғашқы гүлдері салынған сурет, акварель бояулар, карындаштар, су, қылқалам, қолорамал.

Шаттық шеңбері:

Жаңбыр, жаңбыр жауасын,
Жанымызға дауасын.
Біз ойнайтын ауланың
Тазартасың ауасын.

Мен сендерге оқу іс-әрекетін жұмбақпен бастағым келіп тұр.

Өзі сондай нәзік
Су құйсаң кетеді,
Алақаның жазып.

(Гүл)

Гүлдер өсем де, әдем және алуан түрлі болады.

- Гүлдер қайда өседі?

Дұрыс айтасындар. Далада өсетін гүлді дала гүлі дейміз.

- Ал қырда, далада және тауда өсетін гүлді қалай атайсындар?

- Гүл жер бетіне көрік беріп тұрады. Ал адамдарға болса қуаныш, көңіл сыйлайды.

Суретке назар аудару.

- Суреттен не көріп тұрсындар?

- Мына гүлдердің аттары қандай?

- Қызғалдақ пен бәйшешек көктемнің алғашқы гүлі. Гүлдердің әдемілігіне қарай иістері де хош иісті болады.

Мен сендерге суреттің салу реттілігін түсіндіріп өтейін.

- Дөңгелек затты түрлі бағыттағы түзу сзықтармен үйлестіріп салу.

Сергіту сәті:

Шаршағанда ырғалып,
Гүлге ұқсан дем алам.
Қанатымды бір қағып,
Гүлдей болып жайқалам.

Қорытынды:

Балалардан салған суреттерін бір-біріне көрсетіп, талдауларын және достарының еңбектерін бағалап, жақсы салынған суреттерді үлгі етіп тақтаға өздерінің ілулерін сұрау.

Барлық балаларды мақтау сөздерін айтып қуанту

Күтілетін нәтиже:

Нені білу керек: көктемнің алғашқы гүлдерінің атауын біледі;

Нені игерді: гүлдердің әдемілігіне қарай олардың иістері де хош иісті болып келетінін түсінді;

Нені біледі: жасаған жұмыстарын көрсете алады.

Күні:

Тақырыбы: Көлде жұзген аққу

Мақсаты: Балаларға көлде жұзетін құстар туралы әңгіме оқып беру. Тұзды қамырды ұқыпты бояу. Қол икемділіктерін арттыру.

Әдіс-тәсілдер: көрсету, түсіндіру, жұмбақ, бекіту.

Билингвалды компонент: көл-озеро, аққу-лебедь

Сөздік жұмыс: аққу.

Көрнекіліктер: Аққудың суреті.

Шаттық шеңбері:

Аспан түрді түндігін

Жерге сәулө жайылды.

Неткен ашық күн бүгін,

Қайырлы таң, қайырлы!

Табиғат күнтізбесімен жұмыс жүргізу.

Жыл мезгілдеріне тоқталу.

Ай аттарын сұрау.

Апта күндерін атау.

Ауа райын бақылау.

Жұмбақ:

Садақша мойнын иілтіп,

Көрген жанды сүйінтіп,

Жұзгендегі көлдің сәні өзі,

Судағы құстарың нәні өзі.

Жердегі құстарың серкесі;

Көктегі құстарың еркесі. (Аққу)

Аққу атына заты сай. Өте аппақ құс болғандықтан, бұл құстар аққу дейміз. Балалар аққу өте қасиетті құс. Құстардың ішіндегі ең сұлу құс аққу. Бұл құс көлде жұзеді. Аққуды атуға болмайды.

Мақал:

Аққуды атпа,

Досынды сатпа.

Қазір біз осы көлде жұзген аққу құсын ермексаздан мұсіндейміз. Алдымен бізге ақ түсті ермексаз керек. Ал, көлге көк түсті ермексазды қолданамыз.

Жұмыстың орындалу реті түсіндіріледі.

Сергіту сәті:

Бір екі, үш,

Жинап алып күш.

Біз ұшамыз кептерше

Колымыз жерге жеткенше.

Балалар сендердің істеріңе сәттілік тілеймін.

Оқу іс-әрекетті қорыту:

Балалардың жасаған жұмыстарынан кішігірім көрме үйымдастыру

Күтілетін нәтиже:

Нені білу керек: жұмыстың орындалу ретін білу керек;

Нені игерді:

Нені біледі: жасаған жұмыстарын көрсете біледі.

Күні:

Тақырыбы: Алқаптағы гүлдер

Мақсаты: «Көктем» мезгілінде өсетін гүлдер туралы тақпақ жаттау. Көктем гүлдерін жинақтап, кептіріп жапсыру.

Әдіс-тәсілдер: көрсету, сұрақ-жауап, түсіндіру.

Билингвалды компонент: алқап-поляна

Сөздік жұмыс: бәйшешек, қызғалдақ, қыр.

Көрnekіліктер: көктемнің алғашқы гүлдері жапсырылған суреттер

Шаттық шеңбері:

Жаңбыр, жаңбыр жауасың,

Жанымызға дауасың.

Біз ойнайтын ауланың

Тазартасың ауасын.

Мен сендерге оқу іс-әрекетін жұмбақпен бастағым келіп тұр.

Әзі сондай нәзік

Су құйсаң кетеді,

Алақаның жазып.

(Гүл)

Гүлдер әсем де, әдем және алуан түрлі болады.

- Гүлдер қайда өседі?

Дұрыс айтасындар. Далада өсетін гүлді дала гүлі дейміз.

- Ал қырда, далада және тауда өсетін гүлді қалай атайсындар?

- Гүл жер бетіне көрік беріп тұрады. Ал адамдарға болса қуаныш, көңіл сыйлайды.

Суретке назар аудару.

- Суреттен не көріп тұрсындар?

- Мына гүлдердің аттары қандай?

-Қызғалдақ пен бәйшешек көктемнің алғашқы гүлі. Гүлдердің әдемілігіне қарай иістері де хош иісті болады.

Сергіту сәті:

Шаршағанда ырғалыш,

Гүлге ұқсан дем алам.

Қанатымды бір қағып,

Гүлдей болып жайқалам.

Демек біз алдымыздың кеуіп тұрган гүлдердің ақ қағазға жапсырамыз. Міне, алқаптағы гүлдер де жапсырылып дайын болды.

Қорытынды:

Балалардан жасаған жұмыстарын бір-біріне көрсетіп, талдауларын және достарының

еңбектерін бағалап, жақсы жапсырылған суреттерді ұлгі етіп тақтаға өздерінің ілulerін сұрау.

Барлық балаларды мақтау сөздерін айтып қуанту

Күтілетін нәтиже:

Нені білу керек: көктемнің алғашқы гүлдерінің атауын біледі;

Нені игерді: кептірілген гүлдерден жұмыс жасауды;

Нені біледі: жасаған жұмыстарын көрсете алады.

Күні:

Тақырыбы: Қонжық

Мақсаты: Аюдық баласы туралы ертегі оқып беру, мазмұндау. Әртүрлі материалдарды біріктіріп, аюлар бейнесін жасауға үйрету. Дене бөліктерін біріктіріп, желімдеу, балалардың ой-қиялын дамыту.

Әдіс-тәсілдер: көрсету, сұрақ-жауап, түсіндіру.

Билингвалды компонент: қонжық-медвежонок

Сөздік жұмыс: қонжық

Көрнекіліктер: әңгіме желісіне сай суреттер.

Шаттық шенбері:

Кел балалар, күлейік,

Күлкіменен түлейік!

Күлкі көңіл ашады»

Күліп өмір сүрейік!

Табиғат күнтізбесімен жұмыс жүргізіледі:

Табиғат күнтізбесімен жұмыс жүргізу.

Ай аттарын сұрау.

Апта күндерін атау.

Ауа райын бақылау.

Мен сендерге оку іс-әрекетін жұмбақпен бастағым келіп тұр.

Тәтті көрсе бас салар,

Айнымайды баладан. (Аю)

Балалар үйде өмір сүретін жануарлар үй дануарлары, орманда, далада өз бетімен өмір сүретін жануарлар жабайы андар. Аю да жабайы андарға жататынын бәріміз білеміз.

Аюдың баласын қалай атаймыз?

Демек біз қазір аюдың баласы қонжықты әртүрлі әдіс-тәсілдерді қолдана отырып, қоңыр түсті матамен қонжықтың бейнесін жасаймыз.

-қайшы алып қонжықтың бейнесін пішіп, кесіп аламыз.

-ақ қағаз бетіне желіммен

жапсырамыз.

Сергіту сәті:

Аю-маң-маң басады,

Түлкі бұлаң қағады,

Қасқыр ылаң салады,

Қоян үркіп қашады,

Күн сәулесі төгілді,

Орман іші көңілді

Қорытынды:

Балалардан жасаған жұмыстарын бір-біріне көрсетіп, талдауларын және достарының еңбектерін бағалап, жақсы дайындалған жұмыстарды үлгі етіп тақтаға өздерінің ілулерін сұрай.

Барлық балаларды мақтау сөздерін айтып қуанту

Күтілетін нәтиже:

Нені білу керек: жұмыстың орындалу барысын;

Нені игерді: қонжықты пішіп, өлшеп, кесуді;

Нені біледі: жасаған жұмыстарын көрсете алады

Күні:

Тақырыбы: Құстар

Мақсаты: Балаларға «Құстар» туралы ертегі әңгімелер оқып беру. Тақпақ жаттау. Балаларды табиғаттағы құстарды аялап, баптап, күте білуге үйрету. Құстарға деген қамқорлық көзқарастарын терендету. Құстардың суретін салу. Сурет салуға қызығушылықтарын арттыру.

Әдіс-тәсіл: көрсету, түсіндіру, бекіту.

Билингвалды компонент: құстар-птицы

Көрнекіліктер: құстар бейнеленген суреттер, қағаз, гуашь, қылқалам, қарындаштар, су, қолорамалдар.

Табиғатқа қамқор бол,

Байлығын біз қорғайық.

Әдепті де, тәртіпті бол,

Жақсылығын қолдайық.

- Өз жерімізде қандай құстар кездеседі?

- Қандай құстардың түрлерін білесіндер? Олар табиғатты неден қорғайды?

Өте дұрыс айттындар. Құстар да табиғаттың бір бөлігі.

Құстардың дене құрылышына сипаттама берейік.

- Қане, құстар туралы қайсың өлең білесіндер.

Бүгін біз құстардың суретін саламыз. Жұмыс дәптеріндегі құстардың суретін салу ретін таныстырып өтейін. Дөңгелек және сопақша пішіндердің көмегімен сурет салу тәсілін еске түсіру. Жай қарындашпен сопақша денесін саламыз.

Сопақшаның бір жағына дөңгелек басын, екінші жағына үшбұрыштың құйрықтың нобайын саламыз.

Қанатын сопақша пішінде келтіреміз.

Аяғы, тұмсығы, көзін саламыз.

Құстың суретін бояймыз.

Өз қалауларың бойынша суретті ары қарай салуларыңа болады.

Жеке жұмыс кезінде балалардың сурет салу кезінде пропорцияны дұрыс сақтауына, қылқаламмен жұмыс жасау тәсілдеріне көніл бөліп, қадағалау керек.

Жай қарындашпен сопақша денесін саламыз.

Сопақшаның бір жағына дөңгелек басын, екінші жағына үшбұрыштың құйрықтың нобайын саламыз.

Қанатын сопақша пішінде келтіреміз.

Аяғы, тұмсығы, көзін саламыз.

Құстың суретін бояймыз.

Өз қалауларың бойынша суретті ары қарай салуларыңа болады.

Жеке жұмыс кезінде балалардың сурет салу кезінде пропорцияны дұрыс сақтауына, қылқаламмен жұмыс жасау тәсілдеріне көніл бөліп, қадағалау керек.

Сергіту сәті:

Қане қанат қагайық, қарлығаш боп ұшайық,
Ұшып-ұшып алайық, орнымызға қонайық.
Қарлығаш боп ұшайық, торғай болып қонайық,
Сауысқан боп секіріп, тоқылдақ боп шоқиық.

Күтілетін нәтиже:

Нені білу керек: құстарды бейнелеп салуды біледі;
Нені игерді: сюжетті композиция құрастыруды игерді;
Нені біледі: құстар туралы жұмбактар, өлеңдерді жатқа біледі.

Күні:

Тақырыбы: Жаңбыр

Мақсаты: Шығарманы оқып беру, мазмұнын түсіндіру. Балаларды кітап оқуға деген қызығушылықтарын арттыру. Үлкендерді құрметтеуге, сыйлауға, адамгершілікке тәрбиелеу. «Жаңбырдың» суретін саусақ арқылы салу.

Әдіс-тәсіл: көрсету, түсіндіру.

Билингвалды компонент: жаңбыр-дождь

Көрнекіліктер: жаңбыр бейнеленген суреттер, қағаз, гуашь, қылқалам, қарындаштар, су, қолорамалдар

Шаттық шеңбер:

Табиғатқа қамқор боп,
Байлығын біз қорғайық.
Әдепті де, тәртіпті боп,
Жақсылығын қолдайық.

Табиғат күнтізбесімен жұмыс жүргізіледі:

Табиғат күнтізбесімен жұмыс жүргізу.
Ай аттарын сұрау.
Апта күндерін атаяу.
Ауа райын бақылау.

Жылдың үш мезгілінде де жаңбыр жауады. Өздерінде білесіндер көктем мен күзде жаңбыр жиі-жіңі жауады. Жаңбырдың мынандай түрлері болады, ақжауын, нөсер жауын, өткінші жауын. Ақжауын тоқтаусыз жауатын жаңбыр. Нөсер жауын құйып жауады. Өткінші жауын күн шығып тұрады, соның өзінде жауын жауап өтеді.

Бүгін біз жаңбыр тамшысының суретін көк түсті гуашь бояуымен саламыз. Ең алдымен бояуға саусағымызды малып, қағаз бетіне бастырамыз.

Сергіту сәті:

Боран соқты гу-гу,
Найзағай жарқылдады топ-топ,
Жаңбыр жауды тырс-тырс,
Күн ашылды.

Балалардың жұмыстарының орындалу барысын қадағалап, қиналған балаларға көмек көрсетеді.

Күтілетін нәтиже:

Нені білу керек: жаңбырды бейнелеп салуды біледі;

Нені игерді: сюжетті композиция құрастыруды игерді;

Нені біледі: жаңбыр туралы жүмбақтар, өлеңдерді жатқа біледі.

Күні:

Тақырыбы: Шалғын шөптер

Мақсаты: Балаларға шөптер туралы әңгіме оқып беру арқылы, білгендерін жетілдіру.
Шөпті ақ қағазға жұлмалау әдісі арқылы жапсыру.

Әдіс-тәсіл: көрсету, түсіндіру.

Билингвалды компонент: шөп-трава

Сөздік жұмыс: шалғын

Көрnekіліктер: шалғын шөп бейнеленген суреттер, түрлі түсті қағаз, қайшы, желім

Шаттық шеңбер:

Табиғатқа қамқор боп,
Байлығын біз қорғайық.
Әдепті де, тәртіпті боп,
Жақсылығын қолдайық.

Табиғат күнтізбесімен жұмыс жүргізіледі:

Табиғат күнтізбесімен жұмыс жүргізу.

Ай аттарын сұрау.

Апта күндерін атау.

Ауа райын бақылау.

Балалар келіндер терезенің тұсына, айналаға көз жүгіртіндерші. Айнала жап-жасыл шалғын шөптерімен жайқалып тұр. Шалғын шөптердің пайдасы жерден шаң көтерілгенде өздеріне шанды жұтып, ауаны тазартып тұрады.

Қане, балалар енді біз «Шалғын шөптердің» суретін саламыз.

Шөпті ақ қағазға жасыл түсті қағаздан жұлмалау әдісі арқылы желіммен жапсырамыз.

Сергіту сәті:

Тербеледі ағаштар,

Алдынан жел еседі.

Кіп-кішкентай балалар,

Үп-үлкен болып өседі.

Балалардың жұмыстарының орындалу барысын қадағалап, қиналған балаларға көмек көрсетеді.

Күтілетін нәтиже:

Нені білу керек: шалғын шөпті бейнелеп салуды біледі;

Нені игерді: сюжетті композиция құрастыруды игерді; **Нені біледі:** жасаған жұмыстарын көрсете біледі.

Күні:

Тақырыбы: Жайлауда

Мақсаты: Балаларға «Жайлау» туралы әңгімелеп, мазмұндау. Жайлаудың бейнесін әр түрлі заттардан бейнелеп жасау.

Әдіс-тәсіл: көрсету, түсіндіру.

Билингвалды компонент: жайлау-джайлау

Сөздік жұмыс: шалғын

Көрнекіліктер: жайлау бейнеленген сурет.

Шаттық шеңбер:

Жайқалып жапырақ,
Құлпырып қызғалдақ,
Тұратын көз тартып,
Жаз келді күн шуақ.

Табиғат күнтізбесімен жұмыс жүргізіледі:

Табиғат күнтізбесімен жұмыс жүргізу.
Ай аттарын сұрау.
Апта күндерін атау.
Ауа райын бақылау.

Жұмбақ:

Күндер ысып, шөп пісіп,
Ел пішенін орады.
Бөбектерім, айтындаршы,
Бұл қай кезде болады? (Жазда)

Жаз мезгілі ең қызықты кезең. Жазда күн ыстық болады. Балалар жазғы демалысқа шығады, суға шомылып, демалатын орындарға барады, кейбір балалар жайлауға ата-әжелеріне барады. Жайлаудың шөбі шалғын, ауасы өте таза және салқын болады.

Бүгін жайлауды қол еңбегі арқылы әртүрлі табиғи және керексіз және түрлі түсті картонмен бейнелеп жасаймыз.

Жұмыстың орындалу ретімен таныстырып өтемін, мұқият тыңдандар.

Сергіту сәті:

Жаз келіпті дегенше,
Алма пісті дегейсің.
Бағымызда ендеše
Алма тарту көбейсін.
Жаз келіпті дегенше,
Қарбыз пісті дегейсің,

Бақшамызда ендеše
Қарбыз жинау көбейсін.

Балалардың жұмыстарының орындалу барысын қадағалап, қиналған балаларға көмек көрсетеді.

Күтілетін нәтиже:

- Нені білу керек:** жайлауды бейнелеп салуды біледі;
- Нені игерді:** сюжетті композиция құрастыруды игерді;
- Нені біледі:** жасаған жұмыстарын көрсете біледі.

Күні:

Тақырыбы: Көрме ұйымдастыру

Мақсаты: Жыл бойы жақсы жасалған жұмыстардан ата-аналарға арнап көрме ұйымдастыру.

Әдіс-тәсіл: көрсету, түсіндіру.:

Көрnekіліктер: жайлау бейнеленген сурет

Шаттық шеңбер:

Жайқалып жапырақ,

Құлпырып қызғалдақ,

Тұратын көз тартып,

Жаз келді күн шуақ.

Табиғат күнтізбесімен жұмыс жүргізіледі:

Табиғат күнтізбесімен жұмыс жүргізу.

Ай аттарын сұрау.

Апта күндерін атаяу.

Ауа райын бақылау.

Жыл бойы қандай қол еңбегін жасадық? Ең бірінші «Ұшақ», «Аққулар», «Сиыр», «Паравоз», «Әтеш пен бақа», «Алтын балық», «Қайық», «Қашқаргұл», «Арыстан», «Аққала», «Үйрек», «Түймедак», «Қысқы киім», «Тасбақаның суретін саламыз», «Досыма сыйлық», «Қалампыр», «Тату жанұя», «Қоңырау гүлдер», «Молшылық, береке», «Бақа», «Қаздың балапаны», «Бақ-бақ», «Балықтар», «Анамызға сыйлық», «Гүлдер әлемі», «Орманда», «Көлде жүзгенаққу», «Қайықша», «Қонжық», «Алқаптағы гүлдер»
«Құстар», «Жаңбыр», «Шалғын шөптер».
Осы жасаған жұмыстарымыздан ата-аналарға көрме ұйымдастырамыз.

Сергіту сәті:

Жаз келіпті дегенше,

Алма пісті дегейсін.

Бағымызда ендеše

Алма тарту көбейсін.

Жаз келіпті дегенше,

Қарбыз пісті дегейсін,

Бақшамызда ендеše

Қарбыз жинау көбейсін.

Балалардың жұмыстарының ордалу барысын қадағалап, қиналған балаларға көмек көрсетеді.

Күтілетін нәтиже:

Нені білу керек: жайлауды бейнелеп салуды біледі;

Нені игерді: сюжетті композиция құрастыруды игерді;

Нені біледі: жасаған жұмыстарын көрсете біледі

Күні:

Тақырыбы: Заттарды топта

Мақсаты: Суретке қарап ойлау қабілетін дамыту. Заттарды топтауға үйрету.

Әдіс-тәсілдер: түсіндіру, сұрақ-жауап, ойын, бекіту.

Билингвалды компонент: ұяшық – ячейка

Сөздік жұмыс: топтау, ұяшық.

Көрнекіліктер: үлестірмелі материалдар

Шаттық шеңбері:

Ауадан қуат алайық,

Алақанға салайық.

Жерден нәр алайық

Алақанға салайық.

Күннен қуат алайық

Алақанға салайық.

Күш шуағын,

Апайларға сыйлайық.

Балалар, олай берілген тапсырманы мүқият тындаимыз.

Балалар қай үстелде ойнап отыр, қай үстелде цифрлармен жұмыс істеп отыр?

-Олар нешеу, қайсылары көп?

-Неше орындық?

-Неше партა?

Келесі тапсырма кестені толтыру,

-алдымен ұяшықта неше нүкте барын анықта. Содан кейін суреттен заттардың осынша санын тап. Бір, екі, үш және адамы бар суретті таңда. Енді ұяшыққа орналыстыр.

«Нениң қайда орналасқанын тап» тапсырмасын орындайық.

Балалар өздерінің алдында, артында, он және сол жағында, жоғарыда, төменде не орналасқанын анықтайды.

«Кім қайда тұрганын тап» ойыны.

Менің қасыма 3 бала келіндер, мені айнала қоршап тұрады. Қалған балалар әркімнің тұрган орнын анықтайды.

«Не өзгереді?» тапсырмасы.

Үстел үстінде бірнеше зат жатыр, балалар заттарға қарап естеріне

сақтап қалу керек, содан кейін көздерін жұмады, педагог заттардың орнын ауыстырып қояды. Балалар көздерін ашқаннан кейін қай заттың орны ауысқанын анықтайды.

Сергіту сәті.

Тербеледі ағаштар,

Алдынан жел еседі.

Кіп – кішкентай балалар,

Үп – үлкен боп өседі

Күтілетін нәтиже:

Нені білу керек: заттарды салыстыру арқылы тапсырманы орындай білу керек;

Нені игерді: тапсырманы орынадау арқылы;

Нені біледі: санау арқылы қанша, неше? Деген сұрақ қоя отырып, дамытты.

Күні:

Тақырыбы: Сыр

Мақсаты: Балаларға сыр және оның адам өміріндегі пайдасы туралы әңгімелеп, тақпақ жаттату. Сырдың суретін қарап салу. Балаларды көргенін өз беттерімен суреттеуге үйрету.

Әдіс – тәсілдер: Түсіндіру, көрсету, бекіту.

Билингвальды компонент: сыр – корова, тері – шкура, сұт – молоко, қаймақ - сметана

Сөздік жұмыс: Төрт түлік мал, ірі – қара мал.

Қолданатын көрнекі құралдар: Сырдың суреті, түрлі – түсті бояулар мен ақ қағаз.

Шаттық шеңбері

Арайлап таң атты

Алтын сәуле таратты.

Қайырлы таң!

Қайырлы күн!

Күліп шықты күн бүгін.

Табиғат күнтізбесімен жұмыс жүргізу.

Жыл мезгілдеріне тоқталу.

Ай аттарын сұрау.

Апта күндерін атаяу.

Ауа райын бақылау.

Балаларға төрт түлік малдың өзіне тән ерекшеліктерін айтады. Соның ішінде ірі қара малдың бірі сырды таныстырады. Сыр өте момын және адамдарға пайдасы өте көп. Сырдың сұтін ішеміз, етін жейміз, қаймағы мен майын жейміз. Терісінен былғары аяқ киімде, қыстық жылды киімдер тігіледі. Балалар жұмыстың орындалу барысын түсіндіріп өтейін. Мұқият тыңдаңдар!

1. Ақ қағазға сырдың бейнесін жай қарындашпен саламыз.

2. Салған суретті акварель бояумен баяймыз.

3. Жұмысты таза орындалап, аяқтаймыз.

4. Жұмыс орнын жинаймыз.

Ал балалар сендерге сәттілік тілеймін!

Сырдың бейнесін тақтадағы суретке қарап ақ қағазға бейнесін саламыз.

Сергіту сәті

Орнымыздан тұрайық,

Қолды белге қояйық.

Бір отырып,

Бір тұрып.

Сәл тынығып алайық.

Күтілетін нәтиже:

Нені білу керек: Төрт түлік малдың атауларын!

Нені игерді: Сиырдың суретін салуды.

Нені біледі: Ұқыпты таза сурет салуды.

Күні:

Тақырыбы: Әтеш пен Бақа

Мақсаты: Балаларға қазақ ертегілерін оқып беру. Сол ертегілер арқылы батыр, шыншыл, ел қамын ойлайтын ақылды болып өсуге талаптандыру.

Әдіс – тәсілдер: Ертегі оқу, түсіндіру, сұрақ – жауап, бекіту.

Сөздік жұмыс: Айдары

Билингвальды компонент: әтеш –петух, бақа – лягушка, айдары - гребешок .

Қолданатын көрнекі құралдар: Әтеш пен бақаның суреттері, түрлі – түсті қағаз, қайшы, желім, қарындаш, орамал

Шаттық шенбер

Аспан түрді түндігін,
Жерге сәуле жайылды.
Неткен ашық күн бүгін
Қайырлы таң, қайырлы!

Табиғат күнтізбесімен жұмыс жүргізу.

Жыл мезгілдеріне тоқталу.
Ай аттарын сұрау.
Апта күндерін атау.
Ауа райын бақылау.

Жұмбак:

Қызылдан киген киім,басқа қалпақ
Саусағы төртеу болған емес жалпақ.
Үстіне неше түрлі тон жамылып,
Басады мас адамша талтаң – талтаң.

(Әтеш)

Балаларға әтеш пен Бақа туралы ертегі оқып беру.

Ертегідегі батырлық, шыншылдық, ақылдылық туралы балаларға түсіндірді.

Әтеш үй құстарына жатады.

Түсі әр – түрлі болады.

Әтештің тауықтан айырмашылығы маңдайында қызыл айдары бар.

Бақаның түсі жасыл, көзі үлкен, ол сулы аймақтарда өмір сүреді.

Осы ертегідегі әтеш пен бақаның бейнесін қағаз бетіне жапсырайық.

Мен сендерге үлгі ретінде жасалу жолын көрсетіп, жапсыру жұмысын тиянақты орындау керек.Балаларға жабыстыру жолын көрсетеді.

Сергіту сәті

Дөңгелене тұрамыз
Керегені құрамыз.
Уықтар болып иіліп,
Шаңыраққа киіліп,
Достық үйін құрамыз

Құтілетін нәтиже:

Нені білу керек: Әтеш пен Бақа жайлы ертегіні

Нені игерді: Әтеш пен Бақаның тұр – түсін игерді.

Нені біледі: Айқын түстермен Әтеш пен Бақаның суретін салуды

Күні:

Тақырыбы: Қашқаргұл

Мақсаты: Қашқаргұл туралы тақпақ оқып жаттату. Мұсіндеу арқылы балалардың қол икемділіктерін жетілдіру.

Әдіс – тәсілдер: Тақпақ жаттату, түсіндіру, орындау, бекіту.

Сөздік жұмыс: Қашқаргұл

Билингвальды компонент: қашқаргұл – астра, гүл – цветы, бақша гүлі – садовые цветы

Қолданатын көрнекі құралдар: қашқаргұлдің суреті, ермексаз, тақтайша, орамал.

Шаттық шенбер

Кел балалар құлейік,

Күлкіменен түлейік.

Қабақ түйген не керек,

Көңілді болып жүрейік.

Табиғат бұрышымен жұмыс жүргізу

Жыл мезгілдеріне тоқталу.

Ай аттарын сұрау.

Апта күндерін атау.

Ауа райын бақылау.

Мен оқу іс – әрекетін жұмбақпен бастағым келіп тұр.

Жұмбақ

Өз қандай нәзік,

Су құйсаң кетеді.

Алақанын жазып.

(Гүл)

Гүлдер нәзік әдемі алуан түрлі болады.

Сонымен қатар жер бетіне көрік беріп тұрады. Гүлдер нәзік болғандықтан оны үзіп алғаннан кейін, өте ұзақ тұрмайды.

-Гүлдердің қандай түрлерін

білесіндер?

-Гүлдер адамдарға не сыйлайды?

-Гүлді кімдерге сыйлауға болады?

-Гүлдер қайда өседі?

-Мысалы далада өсетін гүлді дала гүлі дейміз, қырда өсетін гүлді қыр гүлі дейміз, бақта өсетін гүлді бақша гүлі дейміз. Соның ішінде бақша гүлінің бірі қашқаргұлмен танысадыз.

Тәрбиеші балаларға қашқаргұлдің суретін көрсетіп, таныстырады.

-Ал, балалар қашқаргұлмен таныстық, енді осы гүлді ермексаздың көмегімен мұсіндейік.
Тәрбиеші балаларға бағыт-бағдар беріп, ермексазben қашқаргұлдің жасалу жолдарын көрсетеді

Қорытынды

Орындаған жұмыстарын қарап, талдау жасайды.

Балалардың жұмыстарынан көрме ұйымдастырып, балалар өздері жасаған қашқаргұлдің жақсы жасалғанын, дұрыс орындалғанын атап өтеді.

Балаларды мақтап, мадақтап жүлдyzша сыйлайды

Күтілетін нәтиже:

Нені білу керек: Қашқаргұлдің бақша гүлі екендігін және түрлерін.

Нені игерді: Ермексаздың көмегімен қашқаргұлді мұсіндеуді.

Нені біледі: Жасаған жұмыстарын көрсете білуді

Күні:

Тақырыбы: Үйрек

Мақсаты: балаларды үйрекпен таныстыру, тұзды қамырды пайдалану арқылы үйректі жасауды үйрету, ұқыпты жұмыс жасауға дағыландыру.

Әдіс – тәсілдер: көрсете, түсіндіру, бекіту.

Сөздік жұмыс: үйрек, тұзды қамыр.

Билингвальды компонент: үйрек – утка, үй құсы – домашняя птица.

Қолданатын көрнекі құралдар: тұзды қамыр, акварель бояуы, тақтайша, орамал.

Шаттық шеңбері

Арайлап таң атты

Алтын сәуле таратты

Қайырлы таң, Қайырлы күн.

Күліп шықты күн бүгін!

Табиғат бұрышымен жұмыс жүргізу

Жыл мезгілдеріне тоқталу.

Ай аттарын сұрау.

Апта күндерін атаяу.

Ауа райын бақылау.

Балаларды үй құстарымен таныстыру

Үй құстарының аттарымен олардың пайдасын түсіндіру.

Үй құстарының бірі үйрекпен ерекше таныстыру. Үйректің біз етін жейміз, оның беретін пайдасы көп.

Енді көп үйректі тұзды қамырмен илеп мұсіндейміз.

Жасалу ретін түсіндіріп айтады.

1. Қамырды алып үйректің бейнесін мұсіндейміз
2. Үйректің басын, көзін жасайды.
3. Үйректің мұсінін жасап, болғасын кептіріп акварель бояуымен үстін бояймыз.

Сергіту сәті

Орнымыздан тұрамыз

Қолды белге қоямыз

Бір отырып, бір тұрып,

Сәл тынығып аламыз.

Тәрбиеші жұмыстарын қадағалап, бағыт бағдар беріп мұсіндеуді аяқтатады.

Дидактикалық ойын:

Не артық?

Күтілетін нәтиже:

Нені білу керек: Үй құстарын ажырата білу керек.

Нені игерді: Тұзды қамырмен жұмыс жасауды

Нені біледі: Ұқыпты жұмыс жасауды.

Күні:

Тақырыбы: Қысқы киімдер

Мақсаты: Балаларға киім, киім түрлері, қысқы киімдер туралы түсініктер беру. Қысқы киімдерді ажырата білуге үйрету. Әр мезгілде киетін киімдерді атай білуге, ойлау қабілеттерін дамыту. Киімді ұқыпты, таза киуге тәрбиелеу.

Әдіс – тәсілдер: Сұрақ – жауап, әңгімелу, көрсету, ойын, бекіту.

Сөздік жұмыс: малақай, құлақшын.

Билингвальды компонент: Шуба – тон, шарф – мойынорағыш, сапоги – етік

Қолданатын көрнекі құралдар: суреттер, қысқы киім киген құыршақ, желім, қайшы, ақ қағаз, мата түрлері

Шаттық шенбері

Достарды біз қолдаймыз,
Қын жақта қорғаймыз,
Біздің топта ұл – қыздар,
Тату – тәтті ойнаймыз.

Табиғат бұрышымен жұмыс жүргізу

Жыл мезгілдеріне тоқталу.

Ай аттарын сұрау.

Апта күндерін атау.

Ауа райын бақылау.

Тәрбиеші балалардың назарын тақтадағы қысқы киімдердің суретіне аудартады.

- Балалар қыс мезгілінде біз қалай киінеміз?
- Мына суреттегі балалардың үстіндегі киімдерді ата?
- Балалар жыл мезгілінің қайсысына сай киінген?

Олай болса балалар бүгінгі оқу іс – әрекетіміздің тақырыбы «Қысқы киімдер» - деп аталаады.

Балаларға киімдер бейнеленген суреттер таратылады.

Мысалы: малақай – құлағы бар жылы бас киім, құлақшын.

Сөздік жұмысын жүргізу

Ыс – ыс – келді қыс,

Ақ – ақ – ақ біз тебеміз сырғанақ.

Тәрбиеші балаларға әр түрлі мата түрлерін көрсетіп, таныстырады. Сол мата түрлерін пайдаланып, қысқы киімдерді жапсыруды тапсырады.

- Ал, енді балалар осы мата түрлерін мен сендерге пішіп беремін, пішілген матаны, қайшымен қызып, шыққан қысқы киімді қағаз бетіне жапсырамыз.

Сергіту сәті

Боран соғар оң жақтан,

Боран соғар сол жақтан.

Қолыңа қолғап кимесең,

Суық өтер жан - жақтан.

Балалардың қайшыны дұрыс ұстаудың көмектеседі. Қылған қысқы киімдерді ақ қағазға дұрыс жапсыруға бағыт – бағдар береді

Дидактикалық ойын

«Қуыршақты киіндір»

- Біз бүгін немен таныстық?
- Қысқы киімдерді кім айтады?
- Не қыын болды?

Күтілетін нәтиже:

Нені білу керек:Әр мезгілде киетін киімдерді атай білуі керек.

Нені игерді: Дайын пішілген матаны қылған қысқы киім құрастыруды.

Нені біледі: Ойын арқылы қысқы киімдерді ажыратуды.

Күні:

Тақырыбы: Қоңыраугұл

Мақсаты: «Қоңыраугұл» туралы тақпақ жаттау. Сурет салуға қызығушылығын арттыру, қарындашты оң қолмен ұстауға үйретіп, жаттықтыру.

Әдіс – тәсілдер: түсіндіру, көрсету, таныстыру, бекіту.

Сөздік жұмыс: Қоңыраугұл

Билингвальды компонент: Қоңыраугұл – колокольчик, дала гүлдері – полевые птицы, қыр гүлі – горные цветы.

Қолданатын көрнекі құралдар: гүлдердің суреттері, акварель бояу, ақ қағаз.

Шаттық шенбер

Балалар жиналды бір топқа
Сен менің, мен сенің досыңмын
Қане, қолды бер досым,
Бірге ойнайық қуана.

Табиғат бұрышымен жұмыс жүргізу

Жыл мезгілдеріне тоқталу.
Ай аттарын сұрау.
Апта күндерін атау.
Ауа райын бақылау.

Балаларды тақтадағы суретке назарын аудартады.
Суреттегі гүлдердің түрлерімен таныстырады.
Гүлдер неше түрлі болып бөлінеді: дала гүлі, қыргұлі, бақшагұлі болып бөлінеді.
Дала гүлдері – далада өсетін гүлдерді айтады.
Қыр гүлдері – қырда өсетін гүлдерді айтады.
Бақша гүлдері деп – бақшада адамның күтіп баптауымен өсетін гүлді айтады
Осы гүлдердің бірі қоңырау гүлді бүгін біз суретін саламыз. Қоңырау гүл деп қоңырауга ұқсайтын болғандықтан қоңыраугұл деп атایмыз.
Енді осы гүлді салуға кірсейік.

Ал қағаз бетіне бірінші жәй қаламмен гүлдің бейнесін салып алайық.

Сосын артынан акварельмен бояймыз.

Сергіту сәті.

Күндей болып құлеміз
Гүлдей болып өсеміз
Құсатар болып ұшамыз,
Көбелектей қонамыз
Ал ары қарай суретімізді аяқтайық.

- Қандай гүл атауларын білесің
- Гүлдер қаншага бөлінеді екен
Әді салынған гүлдерді көрмеге апарып қояйық

Күтілетін нәтиже:

Нені білу керек: Гүлдердің атауын

Нені игерді: Гүлдің бөліктерін

Нені біледі: Ұқыпты етіп сурет салуды.

Күні:

Тақырыбы: Молшылық береке

Мақсаты: Балаларға молшылық, береке туралы ұғым беріп, нақыл сөздер үйрету. Жеміс – жиدهтерді әр түрлі материалдардан жасау. Түрлі материалдардан жұмыс жасауға, қауіпсіздік ережелерін сақтауға дағдыландыру.

Әдіс – тәсілдер: Молшылық – берекені түсіндіру, көрсету, жасату, бекіту

Сөздік жұмыс: Молшылық – береке, ырыс.

Билингвальды компонент: молшылық – достаток, береке – изобилие, себет - корзина.

Қолданатын көрнекі құралдар: табиги материалдар, түрлі – түсті қағаздар, ермексаз, күздің суреті

Шаттық шенбер

Армысың, көк Аспан!

Армысың, Жер Ана!

Армысың, жан досым!

Міне, қолым бос,

Жылуыма жылу қос.

Табиғат бұрышымен жұмыс жүргізу

Жыл мезгілдеріне тоқталу.

Ай аттарын сұрау.

Апта күндерін атау.

Ауа райын бақылау.

Балаларды күздің келбеті бейнеленген суретті көрсетіп таныстырады. Күз туралы түсінік береді. Күздің бізге, берер ырысын, молшылығын, берекесін айтып түсіндіреді.

Ырыс алды – береке деген мақалға мән бергізіп түсіндіреді.

Күздің берер жемістерін, көкөністерін айтып, олардың атауларын ататып айтады.

Дидактикалық ойын

«Көкөністер мен жемістер»

Ойын шарты: Күздің берген байлықтары көкөніспен, жемістерді шашады, балалар соларды екі себетке ажыратып салу тиіс.

Ал, енді алдымызда әр түрлі материалдар бар, солардан біз, әркім өзі қалаған жемісін немесе көкөністерін жасаймыз.

Сергіту сәті

Бұғының үйі улken,

Терезеден қарады ол

Қолы жүгіріп келеді
Достым, достым есік аш
Орман толы аңшы қаш
Достым, достым үйге кір
Менімен бірге өмір сұр
Қорытынды

- Молшылық, береке деген сөзді қалай түсінеміз?
- Күздің берер сыйы қандай?
- Табиғи заттар ұнады ма?

Осы жасаған заттарынды көрмеге қойындар!

Күтілетін нәтиже:

Нені білу керек: Күздің берер байлығын

Нені игерді: Молшылық – береке туралы игерді.

Нені біледі: табиғи материалдармен жұмыс жасауды.

Күні:

Тақырыбы: Орманда

Мақсаты: Балаларға орман туралы әңгімелдеу балалардың ынта – ықыласын арттыру, көтеріңкі көңіл – күй туыннату.

Әдіс – тәсілдер: түсіндіру, көрсету, бекіту.

Сөздік жұмыс: Орман

Билингвальды компонент: күз мезгілі – осенний сезон, жаз мезгілі – летний сезон көктем мезгілі – весенний сезон.

Қолданатын көрнекі құралдар: орман суреттері.желім, қайши, қағаз.

Шаттық шеңбері

Амандасу үлкенге
Тәрбиенің басы ғой
Сәлем дейік үлкенге
Қосылып бірге айту

Табиғат бұрышымен жұмыс жүргізу

Жыл мезгілдеріне тоқталу.
Ай аттарын сұрау.
Апта күндерін атау.
Ауа райын бақылау.

Балаларды орманның суреттерімен таныстыру. Орман жылдың 4 мезгілінде қалай өзгеріп тұрады?

1. Суретте орманның көктем мезгіліндегі уақыты
2. Суретте орманның жаз мезгіліндегі уақыты
3. Суретте орманның күз мезгіліндегі уақыты
4. Суретте орманның қыс мезгіліндегі уақыты.

Осы орман суреттерінің айырмашылығын анықтап, түсіндіру.

Жазда көк, көктемде көк, күзде сары түске, қыста аппақ түске айналатынын білдік.

Енді осы орманды қағазға түрлі – түсті қағаздармен орманның бейнесін жапсырамыз.

Сергіту сәті

Ормандағы аюдын,

Құлпынайы көп екен.

Теріп – теріп алайық,

Қалтамызыға салайық.

Балалардың жапсырған суреттерін тәрбиеші мұқият қарап, көмек керектеріне, көмектесіп, басқа балаларды мадақтайды

- Орман дегенімізді қалай түсінеміз?
- Төрт мезгілді атаңдар?
- Жыл мезгілінде даラ қандай түске бөленеді?

Осы жасаған заттарынды көрмеге қойындар

Күтілетін нәтиже:

Нені білу керек: Жылдың төрт мезгілге бөлінетінін

Нені игерді: орман туралы ұфымды үйренді.

Нені біледі: 4 жылда орман төрт түске боялатынын

Күні:

Тақырыбы: Қайықша

Мақсаты: Балаларға қайық туралы әңгімелеп тақпақ жаттау. Қайықшаны түрлі қағазбен бүктеу тәсілдерін жасауға жаттықтыру..

Әдіс-тәсіл: көрсету, түсіндіру.

Билингвалды компонент: қайықша-катер

Сөздік жұмыс: қайықша

Көрнекіліктер: тақырыптық сурет

Шаттық шеңбер:

Жайқалып жапырақ,
Құлпырып қызғалдақ,
Тұратын көз тартып,
Жаз келді күн шуақ.

Табиғат күнтізбесімен жұмыс жүргізіледі:

Табиғат күнтізбесімен жұмыс жүргізу.

Ай аттарын сұрау.

Апта күндерін атау.

Ауа райын бақылау.

Көліктер үш түрге бөлінеді.

Олар: жер көлігі, әуе көлігі, су көлігі. Осы көліктердің ішінен бүгін біз су көлігінің бірі қайықшамен танысамыз.

-Балалар көліктердің бір түрі су көліктерін атап өтейікші?

-Қайық, кеме. Соның бірі қайықты жасап көрейік.

Ал балалар, алдымыздағы қағаздардан бүктеу әдісі арқылы қайықша жасаймыз.

Жұмыстың орындалу ретімен таныстырып өтейін.

Сергіту сәті:

Жаз келіпті дегенше,

Алма пісті дегейсін.

Бағымызда енде

Алма тарту көбейсін.

Жаз келіпті дегенше,

Қарбыз пісті дегейсін,

Бақшамызда енде

Қарбыз жинау көбейсін.

Балалардың жұмыстарының орындалу барысын қадағалап, қиналған балаларға көмек көрсетеді.

Күтілетін нәтиже:

Нені білу керек: қайықшаны бүктеу әдісі арқылы жасауды;

Нені игерді: сюжетті композиция құрастыруды игерді;

Нені біледі: жасаған жұмыстарын көрсете біледі.